

Słonka (*Scolopax rusticola*)

Ptak ten należący do brodzących, nazywany leśnym prostodziobem, (tłumaczenie z łaciny) występuje w większości naszych łowisk.

I. Występowanie i siedlisko

Słonki zamieszkują na obszarze całej Europy i Azji. Ich areal lęgowy rozciąga się szerokim pasem od Europy środkowej aż po Chiny i Japonię. Za teren bytowania słonki obierają najczęściej wilgotne i podmokłe lasy bogate w larwy owadów oraz wszelkiego rodzaju stawonogi. Ich ulubionymi terenami są podmokłe grądy i olsy. Występuje praktycznie na terenie całego kraju z wyjątkiem terenów górskich.

II. Charakterystyka ogólna

Słonka jest ptakiem o gabarytach małego gołębia, z nogami i dziobem przystosowanymi do brodzenia w płytkiej wodzie i zbierania pokarmu z mułu. Szata upierzenia jest wybitnie maskująca, w barwach brązowych, rdzawych i szaropopielatych z mozaiką skomplikowanego wzoru. Głowa jest krótka i ozdobiona czarnymi pasami, zakończona dziobem, który słonka jest w stanie otwierać w połowie długości. Ta tzw. zakładka umożliwia otworzenie części przedniej dzioba podczas grzebania w mule aby chwycić złapanego owada niczym pęsetą. Podczas lotu dziób słonki opuszczony jest w dół, aby lotnik mógł obserwować teren wysoko umieszczonymi oczami. Ubarwienie słonki zmienia się w ciągu roku. Na wiosnę jest jaśniejsze, z czasem aż do jesieni ciemniejsze. Słonki największą wagę osiągają późnym latem, najlżejsze są tuż po tokach, czyli w okresie wiosennym.

III. Odżywianie

Słonki pobierają pokarm tylko z ziemi i wody. Nie żerują na owadach latających. Ich wielkim przysmakiem są larwy ochotkowatych oraz jętkowatych, jak również larwy komarów. Z podmokłego podłoża, za pomocą wyspecjalizowanego dzioba, wydobywają z błota wszelkie możliwe i jadalne bezkręgowce oraz mięczaki. W okresie wiosennym pobierają też czasem pokarm roślinny np. stare jagody (tylko w przypadkach braku pokarmu zwierzęcego).

IV. Rozmnażanie i rozwój

W porze wiosennej, tuż po przylocie, rozpoczynają się toki słonek. Nazywane przez myśliwych „ciągami” loty zygzakowate samców odbywają się ściśle ustaloną, codziennie tą samą trasą. Trwają one często aż do końca czerwca. Podczas lotu samce wydają charakterystyczny charczący odgłos, zwany popularnie „chrapaniem”. Loty godowe mają miejsce tuż przed zachodem słońca i trwają kilkadziesiąt minut prawie do zapadnięcia ciemności. Najczęstszymi trasami ciągów są obrzeża łąk i podmokłych lasów oraz dukty leśne w pobliżu mokradel i bagien. W okresie godowym latają tylko samce, samice natomiast siedzą na ziemi wydając delikatne posykiwania, które wabiają samce. Podczas toków naziemnych, które mają miejsce gdy samiec odnajdzie samicę, dochodzi do szeregu podskoków oraz figur tanecznych, aby zdobyć serce wybranki. Gniazda słonek są świetnie zamaskowane i nawet zbliżając się do nich, ciężko zauważyć ich obecność. W gnieździe przygotowanym z suchych traw samica składa trzy do pięciu jaj, które wysiaduje przez trzy tygodnie. Samiec nie angażuje się w wychowanie potomstwa. Ani podczas wysiadywania, ani podczas odchowywania młodych, które to trwa około sześciu tygodni.

V. Zachowanie

Słonka widywana jest praktycznie tylko w czasie lotu, jako że teren jaki obiera sobie za siedlisko, z powodu podmokłości, jest trudno dostępny dla ludzi i dlatego jej tryb życia uznać można za skryty. Widujemy zazwyczaj samce, które w trakcie zygzakowatych ciągów potrafią nagle robić skręty niemal dziewięćdziesięciopniowe z prędkością dochodzącą stu kilometrów na godzinę.

VI. Ekologia gatunku

Nad gatunkiem tym trwa wiele rozważań co do stanu populacji i prób zdjęcia go z listy gatunków łownych. W roku 2006 odbyło się w naszych łowiskach oficjalne liczenie tych ptaków. Podobne akcje, będą konieczne aby utrzymać wiedzę na temat liczebności tego ptaka oraz utrzymać odpowiedni stan populacji, umożliwiającą nam polowanie na ciągach.

VII. Słowniczek

Bródka – piórka przy ogonie słonki, często będące trofeum myśliwego.

Chrapanie – odgłos wydawany przez samca podczas ciągu.

Ciąg – lot godowy samca nad swoim terytorium .

Piórko malarskie – pojedyncza lotka słonki

Toki – czas godowy słonki.